

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2015

639/2015

Laki

henkilötietojen käsittelystä Tullissa

Annettu Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltoamisala

Tätä lakia sovelletaan Tullille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri tai sen osa. Tullilla on oikeus saada henkilötietojen lisäksi muita Tullille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja siten kuin tässä laissa säädetään. Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tietojen käsittelyssä noudatetaan Suomea sitovia kansainvälisiä sopimuksia.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tullirikoksella*:

a) rikosta, jolla rikotaan sellaista tullilain (1466/1994) tai muun lain säännöstä, jonka noudattamisen valvonta tai täytäntöönpano on Tullin tehtävänä;

b) tullimieheen kohdistuvaa rikoslain (39/1889) 16 luvun 3 §:ssä tarkoitettua haitantekoa virkamiehelle sekä mainitun luvun 4 b §:ssä tarkoitettua niskoittelua tullimestä vastaan;

c) rikoslain 46 luvun 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettua laitonta tuontitavaraan ryhtymistä;

d) sellaista rikosta, johon sisältyy omaisuuden maahantuontia, maastavientiä tai Suomen kautta kuljettamista;

2) *tullirikostorjunnalla* tullirikoksen estämistä, paljastamista ja selvittämistä;

3) *tullirikoksen estämisellä* toimenpiteitä, joiden tavoitteena on estää tullirikos, sen yritys tai valmistelu taikka keskeyttää jo aloite-

tun tullirikoksen tekeminen tai rajoittaa siitä välittömästi aiheutuvaa vahinkoa tai vaaraa;

4) *tullirikoksen paljastamisella* toimenpiteitä, joiden tavoitteena on selvittää, onko esitutkinnan aloittamiselle esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua perustetta;

5) *tullirikoksen selvittämisellä* tullirikoksen esitutkintaa;

6) *tullitoimenpiteellä* Tullin toimivaltaan kuuluvaa virkatointa tullirikoksen esitutkintaa lukuun ottamatta.

2 luku

Tullin tietojärjestelmät ja muut henkilörekisterit

3 §

Rikostorjunnan tietojärjestelmä

Rikostorjunnan tietojärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Rikostorjunnan tietojärjestelmä saa sisältää henkilöistä vain sellaisia tietoja, joita on tarpeen käsitellä Tullille laissa säädettyjen valvonta- ja rikostorjuntatehtävien suorittamiseksi.

Tietojärjestelmään saadaan tallettaa Tullin tutkittavasta rikoksesta epäillyn, tullivalvonnan tai tullirikostorjunnan toimenpiteen taikka pakkokeinon kohteena olevan henkilön, ilmoittajan, todistajan, asianomistajana esiintyvän tai muutoin asiaan liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa Tullille valvonta- ja rikostorjuntatehtävien

suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi ja tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa tarkoitettussa esitutkinnassa, Tullin suorittamien valvonta- tai rikostorjunnan toimenpiteiden yhteydessä, poliisiin, Tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta annetussa laissa (687/2009) tarkoitettussa yhteistoiminnassa tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saadut tutkinnan ja virka-avun tiedot seuraavasti:

a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtum aika ja -paikka, ilmoitusaika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutkinnan tila, Tullin asian päättämiseksi tekemät päätökset, tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;

b) tiedot pakkokeinoista, tullivalvonnan tai tullirikostorjunnan toimenpiteistä sekä esitutkinnan vaiheista;

c) tiedot muista Tullin tehtävään, toimenpiteeseen ja tapahtumaan liittyvistä tarpeellisista kuvauksista, olosuhteista ja yksilöineistä;

d) rikosten tekotapojen luokitteluksi ja analysoimiseksi tekijän, tapauksen tai teon luokittelua kuvaavat tiedot sekä rikosten saroittamiseen ja tekniseen tutkintaan tarvittavat tiedot;

2) tullimiesten havaitsemat tai Tullille ilmoitetut tiedot sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön esittämien uhkausten tai henkilön muun käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rikolliseen toimintaan (*havaintotiedot*).

4 §

Tiedustelurekisteri

Tiedustelurekisteri on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä

henkilörekisteri. Rekisteriin saa kerätä ja tallettaa tullirikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarpeellisia tietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä:

1) syyllistyvän tai syyllistyneen rikokseen, josta saattaa seurata vankeutta; tai

2) myötävaikuttavan tai myötävaikuttaneen rikokseen, josta saattaa seurata vähintään vuosi vankeutta.

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvataallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot, henkilön oman turvallisuuden tai viranomaisten työturvallisuuden turvaamiseksi välttämättömät tiedot henkilön terveydentilan ja sen seurannan taikka hänen sairautensa hoidon kannalta, tiedot kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta sekä tiedot epäilystä rikoksesta, epäillyn rikoksen yhteydessä käytettävästä kulkuneuvosta ja epäiltyyn rikokseen liittyvästä liikeyrityksestä.

5 §

Tullivalvonnan tietojärjestelmä

Tullivalvonnan tietojärjestelmä on Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Järjestelmään voidaan kerätä, tallettaa ja muutoinkin käsitellä tullivalvonnan suorittamiseksi tarpeellisia tietoja Tullille lain tai asetuksen perusteella annettavista ilmoituksista ja muista tiedoista, tiedot suoritetuista tullivalvonnan toimenpiteistä ja niiden perusteella esitetyistä

jatkoimista sekä tunnistetieto tarkastuksen perusteella annetusta rangaistusvaatimuksesta taikka tehdystä tutkintapyynnöstä tai rikosilmoituksesta.

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa nimet, syntymäaika, henkilötunnus, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, kansalaisuus ja ulkomaalaisen henkilön osalta myös matkustusasiakirjan tiedot. Järjestelmään saadaan tallettaa myös ajoneuvon rekisterinumero.

6 §

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistusjärjestelmä on rikosten estämiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi tarkoitettu Tullin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä, johon teknisessä valvonnassa Suomen valtakunnan rajanylityspaikoilla saatavat rekisteri- ja muut tunnistetiedot sekä teknisen valvonnan kuvat kulkuneuvoista ja konteista saadaan tallentaa.

7 §

Tullin muut henkilörekisterit

Edellä 3—6 §:ssä tarkoitettujen pysyvien, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävien valtakunnallisten tietojärjestelmien ja rekistereiden lisäksi Tullin valtakunnallisessa käytössä voi olla tilapäisiä tai manuaalisesti ylläpidettäviä henkilörekistereitä. Rekisterit voivat sisältää henkilöistä tietoja, joita on tarpeen käsitellä Tullille laissa säädettyjen valvonta- ja rikostorjuntatehtävien suorittamiseksi.

Yhden tai useamman Tullin toimintayksikön käyttöön voidaan perustaa tilapäinen rekisteri, jossa saa yhdistää, tallettaa ja muuten käsitellä 3—6 §:ssä tarkoitettujen Tullin tietojärjestelmien ja henkilörekistereiden tietoja, Tullin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja sekä muita tarpeellisia tietoja, joita Tullilla on 13 §:n nojalla oikeus saada,

tarpeellista rikosanalyysiä varten sellaisten tullirikosten estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi, joista saattaa seurata vankeutta.

Edellä 1 ja 2 momentin nojalla perustettuun henkilörekisteriin saa kerätä ja tallettaa vain kyseisten tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja.

8 §

Henkilörekisterin perustaminen ja rekisterinpitäjä

Muun kuin 3—6 §:ssä tarkoitetun tietojärjestelmän tai henkilörekisterin perustamisesta on tehtävä kirjallinen päätös. Edellä 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta päättää Tullin valvontaosasto ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun henkilörekisterin perustamisesta rekisterin toiminnasta vastaava Tullin toimintayksikkö. Perustamispäätöksessä on mainittava henkilörekisterin käyttötarkoitus.

Edellä 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtakunnallisen henkilörekisterin perustamisesta ja sen olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava tietosuojavaltuutetulle viimeistään kuukausi ennen perustamista tai muuttamista.

Edellä 3—6 §:ssä ja 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuja henkilörekistereitä ylläpitää Tulli ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua henkilörekisteriä rekisterin toiminnasta vastaava Tullin toimintayksikkö.

3 luku

Henkilötietojen käsittelyn erityissäännöksiä

9 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

Henkilötietolain 11 §:n 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa Tullin henkilörekisteriin ja muutoin käsitellä, jos ne ovat rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia.

Henkilötietolain 11 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettuja tietoja saa kerätä ja tallettaa Tullin henkilörekisteriin ja muutoin käsi-

tellä, jos se on Tullin yksittäisen tehtävän suorittamiseksi välttämätöntä.

10 §

Henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvien tunnistetietojen tietoturva

Tallettaessaan tai muutoin käsitellessään sähköisessä muodossa olevia henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvia tunnistetietoja rekisterinpitäjän tulee erityisesti huolehtia näiden tunnistetietojen tallettamisen ja muun käsittelyn tietoturvasta.

Henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvia tunnistetietoja tallettaessa ja muutoin käsiteltäessä on huolehdittava, että:

1) tunnistamisessa ja tunnistetietojen käsittelyssä käytettävät tietojärjestelmät, laitteet ja ohjelmistot ovat turvallisia;

2) tunnistetiedot on suojattu asiattomalta pääsylvä, luottamuksellisuuteen ja eheyteen kohdistuvilta loukkauksilta, muutoksilta ja väärentämiseltä sekä muulta vahingossa tai laittomasti tapahtuvalta käsittelyltä;

3) tunnistamisessa ja tunnistetietojen käsittelyssä toteutetaan tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tunnistaminen ja tunnistetietojen käsittely voidaan toteuttaa tietoturvalisella ja yksityisyyden suojan turvaavalla tavalla.

Rekisterinpitäjä vastaa edellä tarkoitettusta tietoturvasta myös sellaisen kolmannen osapuolen osalta, joka rekisterinpitäjän toimeksiannosta tallentaa fyysisiin ominaisuuksiin perustuvia tunnistetietoja.

11 §

Salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatujen ylimääräisten tietojen käsittely

Rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) 3 luvussa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatu ylimääräinen tieto sekä pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saatu ylimääräinen tieto saadaan tallettaa tämän lain 3 tai 4 §:ssä taikka 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tietojärjestelmään tai henkilörekisteriin.

Ylimääräisen tiedon käyttämisestä säädetään rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 3

luvun 53 §:ssä, ja pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetuilla tiedonhankintakeinoilla saadun ylimääräisen tiedon käyttämisestä säädetään pakkokeinolain 10 luvun 56 §:ssä.

12 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Tullin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja, Tullille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, jotka eivät liity kyseiseen tai muuhun jo suoritettavana olevaan tehtävään, saa kerätä ja tallettaa vain 3 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin havaintotietona sekä 4 §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun henkilörekisteriin mainituissa lainkohdissa säädetyn edellytyksin.

Tietoja tallettaessa niihin on liitettävä arvio tietojen antajan luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta, jos se on mahdollista.

13 §

Tullin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Tullilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja muutoin käsitellä tehtäviensä suorittamista tai henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten ja myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tarpeellisia tietoja rekistereistä siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

1) yhteisöjen ja yhtymien henkilö- ja muista rekistereistä matkustajia, kulkuneuvon henkilökuntaa sekä kulkuneuvoja ja kuljetettavia tavaroita koskevat tarvittavat tiedot tullirikostorjuntaa varten;

2) Verohallinnon tietojärjestelmistä tarvittavat tiedot verovelvollista koskevina tunnistetietoineen verotusta, perintää ja tullirikostorjuntaa varten;

3) ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003) tarkoitettua ajoneuvoliikennerekisteristä tarvittavat tiedot tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

4) Patenti- ja rekisterihallituksen kauppa-

rekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

5) poliisin henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tullivalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten ja muihin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisesti Tullin tehtäviin sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;

6) rajavartiolaitoksen henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tullivalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten ja muihin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisesti Tullin tehtäviin sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;

7) Rikosseuraamuslaitoksen henkilörekistereistä tarvittavat tiedot tullirikostorjuntaa varten sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;

8) majoitustoiminnan harjoittajilta ja poliisilta majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tullirikostorjuntaa varten;

9) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitettuja tietoja tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

10) sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitettua sakkorekisteristä rikokseen ja rikosoikeudelliseen seuraamukseen liittyviä tietoja mainitun lain 50 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin sekä rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettua rikosrekisteristä henkilöä ja oikeushenkilöä koskevia tietoja mainitun lain 4 ja 4 a §:ssä säädettyihin tarkoituksiin;

11) oikeushallinnon viranomaisilta tieto oikeushallinnon etsintäkuuluttamista henkilöistä, oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitettua ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta ja diari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista;

12) ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä Suomessa lähettävävaltiota edustavan diplomaatti- ja konsuliedustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen ja muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista ja näiden perheenjäsenistä sekä yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä Tullille ulkomaalaislaissa (301/2004) säädettyjen tehtävien suorittamista, tullivalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;

13) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä matkustusasiakirjaa, viisumia, oleskelua, kansainvälistä suojelua, maasta poistamista, maahantulokieltoa ja kansalaisuutta koskevasta asiasta Tullille ulkomaalaislaissa säädettyjen tehtävien suorittamista, tullivalvontaa sekä tullirikostorjuntaa varten;

14) teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä sekä rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja tullirikostorjuntaa varten;

15) vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (424/2014) tarkoitettua vesikulkuneuvorekisteristä sekä Ahvenanmaan huvivene rekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tarpeelliset tiedot eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

16) liikenne- ja viestintäministeriön liikenneluparekisteristä tarpeelliset tiedot ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tullivalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

17) alusrekisterilaissa (512/1993) tarkoitettua alusrekisteristä, rakenteilla olevien alusten rekisteristä ja historiarekisteristä tarpeelliset tiedot aluksista, niiden omistajista ja haltijoista eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuja Tullin tehtäviä, ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

18) ilma-ilmailulaissa (864/2014) tarkoitettua ilma-alusrekisteristä ilma-aluksia, niiden hal-

tijoita ja omistajia koskevia tietoja ulkomaalaislain 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä, tullivalvontaa, verotusta, perintää sekä tullirikostorjuntaa varten;

19) liikenne-, kalastus- ja ympäristöviranomaisilta sekä poliisilta, rajavartiolaitokselta ja puolustusvoimilta tietoja kulkuneuvoista ja niiden sijainnista sekä liikenteestä tullivalvontaa ja tullirikostorjuntaa varten;

20) virka-apua pyytäneeltä viranomaiselta välttämättömiä tietoja virka-avun antamiseksi.

Tullilla on oikeus saada ja muutoin käsitellä tietoja tullilain 14 a §:ssä tarkoitettua rajatarkastusta varten noudattaen, mitä henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 22 §:ssä säädetään rajavartiolaitoksen oikeudesta saada ja muutoin käsitellä tietoja rajaturvallisuuden ylläpitämisestä varten.

Tullilla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, jollei laissa toisin säädetä.

Tullin on pyynnöstä annettava asianomaiselle rekisterinpitäjälle tietoja 1 ja 2 momentin nojalla saamiensa henkilötietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, Tullin on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

14 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen Tullille suorakäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten

Siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovi-taan, suorakäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten Tullin henkilörekisteriin voivat luovuttaa:

1) oikeushallinto-, kriminaalihuolto- ja vankeinhoitoviranomaiset sekä Oikeusrekisterikeskus etsintäkuuluttamiaan henkilöitä koskevia tietoja, vankeinhoitoviranomaiset tunto-merkkitietoja vapauteen kohdistuvaa rangaistusta suorittavista tai suorittaneista henkilöistä sekä Oikeusrekisterikeskus liiketoimintakieltoja koskevia tietoja;

2) poliisi-, rajavartio- ja sotilasviranomaiset etsintäkuuluttamiaan henkilöitä koskevia

tietoja sekä poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset ulkomaalaisten tunnistamistietoja ja tullirikosten estämiseksi, paljastamiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja;

3) ulkoasiainministeriö Suomessa lähettävältä edustavan diplomaatti- ja konsuli-edustuston, kansainvälisen järjestön Suomessa olevan toimielimen, muun samassa asemassa olevan kansainvälisen toimielimen henkilökuntaan kuuluvista sekä näiden perheenjäsenistä ja yksityisessä palveluksessa olevista henkilöistä tarvittavia tietoja.

Tullin on pyynnöstä annettava asianomaisille rekisterinpitäjille tieto 1 momentin nojalla saamiensa tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu pyytämättä, Tullin on tarkistettava viipymättä, tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

4 luku

Tietojen käyttäminen ja luovuttaminen

15 §

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Tullin valtakunnallista henkilörekisteriä saavat käyttää Tullin valvonnan ja rikostorjunnan toimintayksiköt. Tullin muuta kuin valtakunnallista henkilörekisteriä saavat käyttää vain ne toimintayksiköt, joita varten rekisteri on perustettu, jollei muuta säädetä. Edellä 4 §:ssä tarkoitettua tiedustelurekisteriä saavat kuitenkin käyttää vain rikostorjunta-tehtävissä toimivat tullimiehet.

Tullilla on oikeus käyttää Tullin henkilörekisterin tietoja niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat tarpeen Tullille laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

16 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Tullilla on oikeus, jollei laissa toisin säädetä, käyttää Tullin henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat tarpeen:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;

4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista Tullin yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;

5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan rikokseen syylistymiseen liittyviä tietoja.

Tullin henkilörekisterin tietoja saa käyttää laillisuusvalvonta-, tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa. Lisäksi tietoja saa käyttää koulutustoiminnassa, jos tiedot ovat koulutuksen toteuttamiseksi välttämättömiä.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi ei kuitenkaan saa käyttää havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettua tiedustelurekisterin tietoja eikä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilapäisen analyysirekisterin tietoja.

17 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Tulli saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

1) Verohallinnolle verotuksen toimittamista, verojen ja maksujen perimistä, verotusta koskevaa muutoksenhakua ja ulosottoa varten;

2) Liikenteen turvallisuusvirastolle ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain 11 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisesti, eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, ilmailulain 50 §:n mukaisesti luvan myöntämisen, uusimisen ja peruuttamisen edellytysten arvioimiseksi sekä virastolle laissa säädettyjen verotustehtävien toimittamiseksi;

3) Hätäkeskuslaitokselle hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) 19 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti Hätäkeskuslaitokselle säädetyn tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen tehtävää hoitavan viranomaisen tai yksikön tukemiseksi noudattaen, mitä tietojen saamista koskevan oikeuden rajoittamisesta mainitun lain 19 §:n 2 momentissa säädetään, tallettavaksi hätäkeskusjärjestelmään;

4) pelastusviranomaisille pelastuslain (379/2011) 32 §:ssä tarkoitettua pelastustoimintaa varten;

5) poliisille ja henkilölle, joka toimii Suomen ulkomaille sijoittamana poliisin yhdyshenkilönä, henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista, ulkomaalaisia koskevien säännösten noudattamisen valvontaa sekä rikosten estämistä, paljastamista, esitutkintaa ja muuta tutkintaa varten, tullitoimenpiteen suorittamiseksi, tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisiin muihin poliisin tehtäviin ja muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sekä haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten;

6) rajavartiolaitokselle henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista, ulkomaalaisia koskevien säännösten noudattamisen valvontaa, rajaturvallisuuden ylläpitämistä sekä rikosten estämistä, paljastamista, esitutkintaa ja muuta tutkintaa varten, tullitoimenpiteiden suorittamiseksi, tietojen keräämis- ja tallettamistarkoituksen mukaisiin muihin rajavartiolaitoksen tehtäviin ja muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa sekä haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten;

7) puolustusvoimien pääesikunnalle sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) 86 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten, turvallisuusselvityslaisissa (726/2014) tarkoitettujen turvallisuusselvitysten tekemistä varten sekä asevelvollisrekisterin rekisterinpitäjälle asevelvollisuuslain (1438/2007) 96 §:n 1

momentin 15 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä varten;

8) ulkoasiainministeriölle ja Suomen ulkomaan edustustoille passia tai muuta matkustusasiakirjaa, viisumia, työntekijän oleskelulupaa, elinkeinonharjoittajan oleskelulupaa tai muuta oleskelulupaa koskevan asian käsittelyä varten;

9) työviranomaisille työntekijän oleskeluluvan tai elinkeinonharjoittajan oleskeluluvan taikka työnteon valvontaa koskevan asian käsittelyä varten;

10) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisia ja Suomen kansalaisuutta koskevien sellaisten asioiden käsittelemistä ja ratkaisemista varten, jotka lailla tai asetuksella säädetään Maahanmuuttoviraston tehtäviksi;

11) Rikosseuraamuslaitokselle henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetussa laissa (422/2002) tarkoitettua yhdyskuntaseuraamuksen tuomitsemisen edellytyksistä tuomioistuimelle annettavaa lausuntoa, yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa, tuomittuja koskevien etsintäkuulutusten ja lähestymiskieltopäätösten seuraamista, tutkintavankien ja vankien sijoittamista, tutkintavankeus- tai vankeusaikaisen rikollisuuden estämistä sekä seuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvien lupa-asioiden käsittelyä ja lupaehtojen noudattamisen valvontaa varten;

12) tuomioistuimille ja Oikeusrekisterikeskukselle etsintäkuulutusten seuraamista varten sekä oikeushallintoviranomaisille ja sotilasviranomaisille näiden omien etsintäkuulutusten seuraamista varten;

13) ulosottomiehelle ulosottokaaren (705/2007) 3 luvun 67 §:n mukaisesti ulosotoselvitystä tai muuta ulosottoasian täytäntöönpanoa varten;

14) syyttäjille syyttäjälaitoksesta annetun lain (439/2011) 25 §:ssä säädettyssä laajuudessa virkatehtävien suorittamista varten;

15) haastemieslain (505/1986) 1 ja 6 §:ssä mainitulle virkamiehelle muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin haastamista varten sekä haastemiehelle haasteen ja muun tiedoksiannon toimittamista varten tarpeelliset rikostorjunnan tietojärjestelmän henkilötiedot, työturvallisuustiedot ja pidätettyjen tiedot;

16) Metsähallituksen erätarkastajalle tämän toimivaltaan kuuluvaa erävalvontaa varten;

17) vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) tarkoitetuille viranomaisille vaarallisten aineiden kuljetusten valvontaa varten.

Tiedustelurekisterin ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilapäisen analyysirekisterin tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain poliisin, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille ja Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, joilla on poliisilain (493/1995) 8 §:ssä säädetty erityiset poliisivaltuudet, sekä ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle poliisinhenkilölle. Rekisterinpitäjä voi erityisestä syystä antaa salassapitosäännösten estämättä näihin rekistereihin teknisen käytöthyödyden.

Edellä 1 momentin 5 ja 6 kohdassa säädetystä huolimatta havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitettujen tiedustelurekisterin ja 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tilapäisen analyysirekisterin tietoja ei saa käyttää henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä toimielimeltä virka-apuna tai muutoin saatujen tietojen luovuttamisesta säädetään 27 §:ssä.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava, ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

18 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Oikeudesta luovuttaa 3—7 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterin tietoja teknisen käytöthyödyden avulla tai tietojoukkona päättää rekisterinpitäjä.

Luovuttamisesta päätettäessä on rekisteröidyn tietosuojan ja tietoturvan varmistamiseksi otettava huomioon luovutettavien tietojen laatu.

5 luku

Tietojen poistaminen ja arkistointi

19 §

Tietojen poistaminen rikostorjunnan tietojärjestelmästä

Rikostorjunnan tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) tutkinnan ja virka-avun tiedoista poistetaan, jolleivät ne tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi ole tarpeen:

a) syyttäjälle ratkaistavaksi siirretyyn rikosilmoituksen tiedot viiden vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, jos ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata sakkoa, kymmenen vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, jos ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata enintään viiden vuoden vankeusrangaistus, ja kahdenkymmenen vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, jos ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata yli viisi vuotta vankeutta;

b) muiden kuin a alakohdassa tarkoitettujen rikosilmoitusten tiedot yhden vuoden kuluttua viimeisimmän epäillyn rikoksen syyte-oikeuden vanhentumisesta, aikaisintaan kuitenkin viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta;

c) muiden ilmoitusten kuin rikosilmoitusten tiedot viiden vuoden kuluttua ilmoituksen kirjaamisesta;

2) havaintotiedot poistetaan kuuden kuukauden kuluttua merkinnän tallentamisesta järjestelmään;

3) 11 §:ssä tarkoitettujen ylimääräiset tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai jätetty sillensä.

Edellä 1 momentista poiketen tiedot rekis-

teröidystä, joka oli rikoksen tekohetkellä alle 15-vuotias, poistetaan hänen täytettyään 18 vuotta, jollei hän 15 vuotta täytettyään ole syyllistynyt rikokseen. Tietoja ei kuitenkaan tällä perusteella poisteta, jos ilmoitukseen liittyy muita syylliseksi epäiltyjä, joiden tietoja ei vielä poisteta tai jokin merkinnöistä koskee rikollista tekoa, josta on seuraamukseksi säädetty ainoastaan vankeutta.

Tunnistamattomiksi jääneet rikokseen liittyvän tuntemattoman tekijän taltioidut jäljet poistetaan vuoden kuluttua rikoksen syyteoi-keuden vanhentumisesta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus tarkastetaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarpeellisuuden tarkastamisesta, ja tietojen uudelleen tarkastamisesta tehdään merkintä.

20 §

Tietojen poistaminen tiedustelurekisteristä

Tiedustelurekisteristä tiedot poistetaan kymmenen vuoden kuluttua viimeisen epäiltyä rikosta koskevan merkinnän tekemisestä.

21 §

Tietojen poistaminen tullivalvonnan tietojärjestelmästä

Tullivalvonnan tietojärjestelmästä tiedot poistetaan tiedon tallettamista seuraavan kuuden kalenterivuoden päätyessä. Edellä 5 §:n 1 momentissa tarkoitetut tunnistetiedot poistetaan kuitenkin 19 §:n mukaisesti.

22 §

Tietojen poistaminen rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistamisjärjestelmästä

Rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistamisjärjestelmään tallentuneet tiedot poistetaan tiedon tallentumista seuraavan kalenterivuoden päätyessä.

23 §

Tietojen poistaminen muista Tullin henkilörekistereistä

Edellä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettuista henkilörekistereistä tiedot poistetaan vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta.

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista analyysirekistereistä tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua rekisteröinnin aiheuttaneen teon, toimenpiteen tai tapahtuman merkitsemisestä.

Edellä 2 momentissa mainituilla perusteilla henkilötietoja ei kuitenkaan poisteta, jos tietojen edelleen säilyttäminen on tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn vuoksi tarpeen. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus tarkastetaan tällöin viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen tarpeellisuuden tarkastamisesta, ja tietojen uudelleen tarkastamisesta tehdään merkintä.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainituilla perusteilla henkilötietoja ei poisteta, jos henkilön tietoihin on liitetty henkilöä koskevia, hänen omaan turvallisuuteensa tai viranomaisen työturvallisuuteen liittyviä tietoja. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus tarkastetaan tällöin viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen tarpeellisuuden tarkastamisesta, ja tietojen uudelleen tarkastamisesta tehdään merkintä.

Tarpeettomaksi käynyt Tullin tilapäinen henkilörekisteri on hävitettävä.

24 §

Virheelliseksi todettu tieto

Virheelliseksi todettu tieto on merkittävä virheelliseksi ja tieto on säilytettävä, jos se on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai Tullin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi. Tällaista tietoa saa käyttää ainoastaan mainitussa tarkoituksessa.

Virheelliseksi todettu tieto on poistettava heti, kun tiedon säilyttäminen ei enää ole tarpeen, viimeistään kuitenkin viiden vuoden kuluttua tiedon poistamiselle säädetyn määräajan päättymisestä.

25 §

Tietojen arkistointi

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siirrettävistä asiakirjoista säädetään arkistolaissa (831/1994).

6 luku

Kansainväliseen lainvalvontayhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn erityissäännöksiä

26 §

Tietojen luovuttaminen ulkomaiselle viranomaiselle ja kansainväliselle järjestölle

Tulliviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Tullin henkilörekisterin tietoja ulkomaille seuraavasti:

1) tulliyhteistyöneuvostolle sellaisesta tullirikoksesta, josta saattaa seurata vankeutta;

2) tulliviranomaiselle, jos tiedot ovat tarpeen rikosten ehkäisemistä, selvittämistä tai syyteharkintaan saattamista varten;

3) kansainväliselle rikospoliisijärjestölle ja sen jäsenvaltion poliisiviranomaiselle ja muulle viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi;

4) muun kuin 3 kohdassa tarkoitetun valtion poliisiviranomaiselle tai viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, jos tiedot ovat välttämättömiä:

a) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;

b) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;

c) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta.

Edellä 12 §:ssä tarkoitettuja yksittäiseen tehtävään liittymättömiä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain, jos ne ovat välttämättömiä:

1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;

2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;

3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;

4) Euroopan poliisiviraston toimivaltaan kuuluvan rikollisuuden ja muun vakavan rikollisuuden estämiseksi ja selvittämiseksi.

Tulli saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille Tullin henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen, jos tiedot ovat välttämättömiä:

1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;

2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;

3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta;

4) henkilöllisyyden selvittämiseksi suoritettaessa sellaista yksittäistä tehtävää, joka välttämättä edellyttää henkilöllisyyden varmistamista;

5) päätettäessä tai annettaessa lausuntoa luvan myöntämisestä tai voimassaolosta, jos luvan myöntämisen tai voimassaolon edellytykseksi on säädetty luvanhakijan tai luvanhaltijan luotettavuus, sopivuus tai muu sellainen ominaisuus, jonka arvioiminen edellyttää luvanhakijan tai luvanhaltijan rikokseen syylistymiseen liittyviä tietoja.

Edellä 3 §:n 3 momentin 1 kohdan a—d alakohdassa tarkoitettuja tutkinnan ja virkaavun tietoja ja havaintotietoja, 4 §:ssä tarkoitetun tiedustelurekisterin tietoja ja 7 §:ssä tarkoitetun rekisterin tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa tämän pykälän 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

Luovutettavien tietojen laatu on varmennettava, ja niihin on mahdollisuuksien mukaan lisättävä tietoja, joiden avulla vastaanottaja voi arvioida tietojen oikeellisuutta, täydellisyyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Jos ilmenee, että on luovutettu virheellisiä tietoja tai että tietoja on luovutettu lainvastaisesti, asiasta on ilmoitettava viipymättä vastaanottajalle.

Tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle.

Tietojen luovuttamisesta päätettäessä huomioon otettavasta tietosuojan riittävästä tasosta säädetään henkilötietolain 22 §:ssä.

27 §

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittely

Toiselta valtiolta tai kansainväliseltä elimeltä saatujen tietojen käsittelyssä on noudatettava, mitä tietojen luovuttajan kanssa on sovittu tai luovuttajan asettamissa ehdoissa määrätään salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietojen käytön rajoituksista, tietojen edelleen luovutuksesta tai luovutetun aineiston palauttamisesta.

Jollei 1 momentista muuta johdu, Tulli saa käyttää sille luovutettuja tietoja muuhun tarkoitukseen kuin mihin tiedot on luovutettu, jos tiedot ovat välttämättömiä:

- 1) valtion turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) välittömän ja vakavan yleistä turvallisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi;
- 3) sellaisen rikoksen ennalta estämiseksi tai selvittämiseksi, josta saattaa seurata vankeutta; tai
- 4) oikeudellisen tai hallinnollisen menettelyn toteuttamiseksi, joka liittyy suoraan muun rikoksen ennalta estämiseen, selvittämiseen, siitä syyttämiseen tai rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoon.

Euroopan unionin jäsenvaltiolta saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen Euroopan unioniin kuulumattomille valtioille tai kansainvälisille elimille ilman tiedot luovuttaneen jäsenvaltion suostumusta. Tiedot saa kuitenkin luovuttaa, jos se on välttämätöntä Suomen tai toisen valtion yleistä turvallisuutta taikka Suomen olennaisia etuja koskevan välittömän ja vakavan uhkan estämiseksi eikä suostumusta voida saada ajoissa. Tiedot saadaan luovuttaa ainoastaan, jos asianomainen valtio tai kansainvälinen elin varmistaa riittävän tietosuojan tason. Tiedot luovuttaneelle jäsenvaltiolle on ilmoitettava viipymättä tietojen edelleen luovuttamisesta.

Tullin on pyynnöstä annettava tiedot luovuttaneelle valtiolle tai kansainväliselle elimelle tietoja sille luovutettujen tietojen käsittelystä. Jos henkilötietoja on luovutettu viipymättä, Tullin on tarkistettava viipymättä,

tarvitaanko niitä siihen tarkoitukseen, jota varten ne on luovutettu.

Tullin on kirjattava tiedonvaihdon lainmukaisuuden ja tietoturvallisuuden varmistamiseksi kansainvälisessä yhteistyössä suorittamansa henkilötietojen välitys ja sen perusteet. Tiedonvälitystä ei tarvitse erikseen kirjata siltä osin kuin sitä koskevat tiedot ovat saatavissa muusta järjestelmästä tai rekisteristä.

7 luku

Tarkastusoikeus

28 §

Tarkastusoikeus

Tarkastusoikeuden toteuttamiseen sovelletaan henkilötietolain 26 ja 28 §:ää. Rekisterinpitäjä antaa tiedot tarkastamista varten. Rekisterinpitäjän on osoitettava riittävä määrä henkilöitä tarkastusoikeuden toteuttamista ja siihen liittyvää tietojen antamista varten.

Rekisteröidyn on tarkastusoikeutta käyttäessään esitettävä tätä tarkoittava pyyntö henkilökohtaisesti rekisterinpitäjälle tai tullitoimipaikassa, ja samalla hänen on todistettava henkilöllisyytensä.

29 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Sen lisäksi, mitä henkilötietolain 27 §:ssä säädetään tarkastusoikeuden rajoituksista, rekisteröidyillä ei ole oikeutta tarkastaa:

- 1) 4 §:ssä tarkoitetun tiedustelurekisterin tietoja;
- 2) 6 §:ssä tarkoitetun rekisterikilpien ja konttien kuvaus- ja tunnistamisjärjestelmän tietoja;
- 3) 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilapäisen analyysirekisterin tietoja;
- 4) Tullin henkilörekistereihin sisältyviä henkilöä tai tekoa koskevia luokitus-, tarkailu- tai tekotapatietoja taikka rikosten saroittamiseen ja tekniseen tutkintaan käytettäviä tietoja;
- 5) tietoja, jotka on saatu rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 14 §:n 1 tai

2 momentin perusteella taikka viimeksi mainitun lain 3 luvussa tai pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitettuja tiedonhankintamenetelmiä käyttäen;

6) havaintotietoja.

Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

8 luku

Erinäiset säännökset

30 §

Henkilötietojen käsittelyn valvonta

Tullin valvontaosasto sekä rekisterinpitäjänä toimiva Tullin toimintayksikkö valvovat henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten noudattamista Tullissa sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettujen henkilörekistereiden ja niihin sisältyvien tietojen salassapito ja muu suoja on varmistettava huolehtimalla siitä, että:

1) pääsy tietoihin annetaan vain niille, jotka tarvitsevat tietoja työtehtäviensä hoitamiseksi;

2) tietojärjestelmiin talletettujen tietojen käyttö, luovutus ja muu käsittely sekä luovutuksen perusteet kirjataan sähköiseen lokiin, tietojärjestelmään tai rekisteriin, asianhallintajärjestelmään, manuaaliseen diaariin tai asiakirjaan;

3) tietojen luvaton muuttaminen ja muu luvaton tai asiaton käsittely estetään käyttöoikeushallinnan, käytön valvonnan sekä tietoverkkojen, tietojärjestelmien ja tietopalvelu-

jen asianmukaisilla ja riittävillä turvallisuusjärjestelyillä ja muilla toimenpiteillä.

31 §

Uhkasakko

Tulli voi velvoittaa rekisterinpitäjän antamaan 13 §:n 1 momentin 1 ja 8 kohdassa tarkoitettut tiedot asettamassaan määräajassa. Tulli voi asettaa veloitteen noudattamisen tehosteeksi rekisterinpitäjälle uhkasakon. Uhkasakon asettamis päätöstä on noudatettava sitä koskevasta muutoksenhausta huolimatta. Muilta osin uhkasakosta säädetään uhkasakolaissa (1113/1990).

32 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä menettelytavoista tässä laissa tarkoitetun teknisen käyttöyhteyden antamisessa, tietojen luovuttamisesta päättämisessä ja tarkastusoikeuden käyttämisessä sekä 30 §:ssä tarkoitettusta henkilötietojen käsittelyn valvonnasta.

33 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.

Tässä laissa tarkoitettu tietojenkäsittely on toteutettava neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Jos muussa laissa viitataan tullilain henkilötietojen käsittelyä koskevaan säännökseen, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain vastaavaa säännöstä.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2015

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Sisäministeri *Päivi Räsänen*